

Århus d. 1. marts 2016

Kære Beskæftigelsesudvalg og Uddannelses- og Forskningsudvalg

Dette brev har før været sendt til de relevante ministre.

Med jævne mellemrum hører man klagesangen om at humanistiske studier fører til arbejdsløshed, og for visse fag er det desværre også sandt. I det følgende finder I et forslag til hvordan humanistiske kandidater kan bruges bedre.

I Danmark har hovedtilgangen til humanistiske universitetskandidater nemlig indtil nu været den at det er universiteternes ansvar at producere noget ”der kan bruges”. Men kigger man på udlandet vil man se at man meget mere offensivt bruger humanistiske kandidater inden for *alle* brancher. Jeg vil i det følgende tage udgangspunkt i eksempler fra Storbritannien, men man kunne også finde andre eksempler, fx fra USA.

Kigger man fx på et traditionelt gymnasiefag som klassisk græsk i Danmark, får man ofte at vide at man kan blive gymnasielærer, tage en ph.d. eller søge AC-generaliststillinger, fx som kommunikationsmedarbejder. Kigger man derimod på UK, får man indtrykket af et langt bredere marked:¹ arkivist, advokat, fast-track mod toppen i centraladministrationen, journalist/broadcaster, museums-kurator og revisor for nu blot at nævne nogle af mulighederne som ikke nævnes i Danmark!

En del af dette skyldes at man har et mere fleksibelt uddannelsessystem. Tager vi fx advokat, så er vejen i Danmark til den fastlåst og har været det de sidste flere hundrede år, man tager en cand.jur.! I UK er der derimod flere veje: Man kan selvfølgelig tage en BA i jura for derefter at forsætte med en videreuddannelse enten som *solicitor* eller *barrister*, men man kan også tage en BA i eksempelvis statskundskab, latin eller matematik for derefter at tage et såkaldt ”conversion course” som åbner op for uddannelsen som *solicitor/barrister*. Det gør flere og flere efterhånden i stedet for den traditionelle jurauddannelse, og virksomhederne *elsker* dem fordi de i stedet for at få middelmådige ”ægte” jurister, i stedet kan få superdygtige humanister med en juridisk overbygning.²

Et andet eksempel er centraladministrationen. Kigger vi fx på de sidste fem ledere af MI5, er de oprindeligt uddannet³ i hhv. naturvidenskab, klassisk filologi (latin og oldgræsk), engelsk, historie og arkivadministration. I Danmark ville de alle være jurister! Tendensen går igen når man læser stillingsopslag: Altid efterspørges der samfundsfaglige eller juridiske kandidater – kun sjældent opfordres også humanistiske kandidater til at søge. Problemet er altså at der i Danmark eksisterer en tendens til at man kun vil have bestemte uddannelser, selvom tilsvarende stillinger i udlandet viser at de sagtens også kan bestrides lige så kompetent af fx humanister. Vil man i UK således være em-

¹ <https://www.prospects.ac.uk/careers-advice/what-can-i-do-with-my-degree/classics>

² <http://www.independent.co.uk/student/student-life/take-law-into-your-own-hands-law-conversion-or-law-degree-8897184.html>

³ Liste udtrukket fra Wikipedia + links til de individuelle biografier:

https://en.wikipedia.org/wiki/MI5#Directors_General_of_the_Security_Service

bedsmand (*civil servant*) som nyuddannet, søger man ind på et af deres 15 *graduate schemes* – og af disse kræver kun fire en baggrund inden for samfundsvidenskaberne, resten er åbne for kandidater fra alle fag!⁴

En lang række af virksomheder udbyder også forskellige ”*graduate schemes*”, eller introduktionsstillinger hvor man ”lærer på jobbet”, og hvor ikke kun handelshøjskolekandidater kan søge, men kandidater fra alle fag.⁵ I Danmark er den model, så vidt jeg er orienteret, forholdsvis begrænset udnyttet til nogle få internationale virksomheder inden for især finansverdenen – men i UK er den at finde inden for mange brancher. Rationalet bag er nemlig at i langt de fleste stillinger skal man alligevel lære det meste på jobbet, så det man har brug for at tage med sig fra universitetet, er ofte ikke fagspecifikke, men generelle kompetencer. Og i de tilfælde hvor man ikke har brug for meget konkret og meget fagspecifik viden, så kan man lige så godt benytte den bedste kandidat, uanset faglig baggrund.

Jeg er klar over at det vil være en stor omvæltning, og at nogle faggrupper vil se sig angrebet på deres stolthed – og hævdvundne privilegier! -, men implementerede man de ovenstående forslag i Danmark, ville vi få en lavere arbejdsløshed hos humanister og vi vil skabe et langt mere fleksibelt arbejdsmarked for humanister hvor den bedste kandidat får jobbet, ikke den med den med samme uddannelse som chefen.

Med venlig hilsen

Kasper Ørum Køhler Simonsen, cand.mag.
Fuglebakkevej 76, 2. th.
8210 Århus V

⁴ <https://www.gov.uk/guidance/civil-service-fast-stream-graduate-schemes>

⁵ Fx Amazons graduateprogram i e-handel: ”Degree subjects: We recruit from a wide range of degrees for this role” (<https://targetjobs.co.uk/employer-hubs/amazoncouk-ltd/438984-e-commerce-graduate-program>)